

Tlač a informácie

Súdny dvor Európskej únie
TLAČOVÉ KOMUNIKÉ č. 119/13
v Luxemburgu 26. septembra 2013

Rozsudok vo veci C-509/11
ÖBB-Personenverkehr AG

Cestujúci majú nárok na čiastočnú náhradu ceny prepravného dokladu na vlak v prípade značného omeškania, aj keď toto omeškanie spôsobila vyššia moc

Prepravca sa nemôže odvolávať na predpisy medzinárodného práva, ktoré ho v prípade vyššej moci oslobodzujú od poskytnutia náhrady škody spôsobenej meškaním, aby sa vyhol svojej povinnosti poskytnúť náhradu

Nariadenie o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave¹ stanovuje, že zodpovednosť železničných podnikov v prípade omeškania sa spravuje jednotnými právnymi predpismi pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich², pokiaľ ustanovenia nariadenia uplatniteľné v tomto prípade nestanovujú inak.

V súlade s uvedenými jednotnými právnymi predpismi, ktoré patria do medzinárodného práva a nachádzajú sa v prílohe nariadenia, železničný dopravca zodpovedá voči cestujúcemu za stratu alebo poškodenie, ktoré vznikne tým, že pre meškanie v ceste nemožno pokračovať alebo nie je pokračovanie v ceste v ten istý deň možné. Dopravca je však od tejto zodpovednosti oslobodený, ak meškanie bolo spôsobené niektorou z príčin vyššej moci, t. j. najmä okolnosťami, ktoré nesúvisia so železničnou prevádzkou a ktorým dopravca nemohol zabrániť.

Nariadenie stanovuje, že cestujúci v prípade meškania 60 minút alebo viac môže žiadať od železničného podniku čiastočnú náhradu ceny svojho prepravného dokladu. Táto náhrada je minimálne 25 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania od 60 do 119 minút a 50 % ceny prepravného dokladu v prípade meškania 120 minút alebo viac. Nariadenie nestanovuje nijakú výnimku z tohto nároku na náhradu v prípade meškania spôsobeného vyššou mocou.

V tejto súvislosti sa Verwaltungsgerichtshof (rakúsky správny súd) pýta Súdneho dvora, či je možné vylúčiť povinnosť železničného podniku poskytnúť náhradu ceny prepravného dokladu pri meškaní spôsobenom vyššou mocou. Správny súd má rozhodnúť o žalobe podanej rakúskou železničnou spoločnosťou ÖBB-Personenverkehr AG proti rozhodnutiu, ktorým ho rakúska komisia na kontrolu železničnej siete zaviazala odstrániť zo svojich všeobecných podmienok ustanovenie, podľa ktorého neexistuje nijaký nárok na náhradu alebo preplatenie v prípade vyššej moci.

Vo svojom dnešnom rozsudku Súdny dvor najskôr konštatuje, že **samotné nariadenie neoslobodzuje železničné podniky od povinnosti poskytovať náhradu ceny prepravného dokladu, ak je meškanie spôsobené vyššou mocou.**

Súdny dvor následne uvádza, že **jednotné právne predpisy**, ktoré oslobodzujú prepravcu od povinnosti poskytnúť náhradu škody v prípade vyššej moci, sa týkajú iba práva cestujúcich **na náhradu škody** spôsobenej meškaním alebo zrušením vlaku. Naopak, náhrada škody upravená **nariadením**, vypočítavaná z ceny prepravného dokladu, má iný cieľ, a to **odškodniť cestujúceho za cenu, ktorú cestujúci zaplatil za službu, ktorá nebola poskytnutá v súlade s prepravnou zmluvou**. Ide tu o istú formu paušálnej a štandardizovanej finančnej náhrady, ktorá sa líši od režimu zodpovednosti upraveného v jednotných právnych predpisoch, ktorý si vyžaduje

¹ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1371/2007 z 23. októbra 2007 o právach a povinnostiach cestujúcich v železničnej preprave (Ú. v. EÚ L 315, s. 14).

² Jednotné právne predpisy pre zmluvu o medzinárodnej železničnej preprave cestujúcich Dohovoru o medzinárodnej železničnej preprave z 9. mája 1980, zmeneného a doplneného Vilniuským protokolom z 3. júna 1999.

individuálne posúdenie spôsobenej škody. Keďže sú však tieto dva režimy zodpovednosti úplne rozdielne, cestujúci môžu podať nielen žiadosť o paušálnu náhradu škody, ale aj návrhy na náhradu škody na základe jednotných právnych predpisov.

Za týchto podmienok **Súdny dvor rozhodol, že dôvody vylúčenia zodpovednosti prepravcu stanovené v jednotných právnych predpisoch nemožno uplatniť v rámci systému náhrady škody upraveného nariadením.** V tejto súvislosti Súdny dvor zdôraznil, že z prác na príprave nariadenia jednoznačne vyplýva, že normotvorca Únie mal v úmysle rozšíriť povinnosť náhrady škody na prípad, keď prepravcovia nemajú povinnosť nahradiť škodu na základe jednotných právnych predpisov.

Súdny dvor rovnako zamietol analogické uplatnenie pravidiel týkajúcich sa vyššej moci upravených v ustanoveniach o právach cestujúcich využívajúcich iný spôsob prepravy, ako napríklad lietadlo, loď, autokar a autobus. Keďže sú totiž rozdielne spôsoby prepravy, pokiaľ ide o podmienky ich používania, nezameniteľné, nie je situácia podnikov v odvetví prevádzky rôznych spôsobov prepravy porovnateľná.

Za týchto podmienok Súdny dvor odpovedal, že **železničný podnik nemôže začleniť do svojich všeobecných prepravných podmienok ustanovenie, podľa ktorého je jeho povinnosť poskytnúť náhradu ceny cestovného dokladu vylúčená v prípade meškania, pokiaľ je toto meškanie spôsobené vyššou mocou.**

UPOZORNENIE: Návrh na začatie prejudiciálneho konania umožňuje súdom členských štátov v rámci sporu, ktorý rozhodujú, položiť Súdnemu dvoru otázky o výklade práva Únie alebo o platnosti aktu práva Únie. Súdny dvor nerozhoduje vnútroštátny spor. Vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora. Týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom.

Neoficiálny dokument pre potreby médií, ktorý nezaväzuje Súdny dvor.

[Úplné znenie](#) rozsudku sa uverejňuje na internetovej stránke CURIA v deň vyhlásenia rozsudku.

Kontaktná osoba pre tlač: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlásenia rozsudku je k dispozícii na „[Europe by Satellite](#)“ ☎ (+32) 2 2964106